USTAWA
z dnia 22 sierpnia 1997 r.

o ochronie osób i mienia

Opracowano na podstawie: tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055, Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1496.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa:

1) obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
2) zasady tworzenia i funkcjonowania wewnętrznych służb ochrony;
3) zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;
4) wymagane kwalifikacje i uprawnienia pracowników ochrony;
5) nadzór nad funkcjonowaniem ochrony osób i mienia;
6) zasady ochrony transportowanej broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) kierownik jednostki – osobę lub organ przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej, uprawnionych, zgodnie z przepisami prawa, statutem, umową, do zarządzania nią; za kierownika jednostki uważa się również likwidatora lub syndyka;
2) licencja – zezwolenie na wykonywanie zadań związanych z ochroną osób i mienia w zakresie wymaganym ustawą;
3) obszar podlegający obowiązkowej ochronie – obszar określony przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów, wydzielony i odpowiednio oznakowany;

3a) transport podlegający obowiązkowej ochronie – transport broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego, wysyłany z obszarów i obiektów podlegających obowiązkowej ochronie;

4) ochrona osób – działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej;
5) ochrona mienia – działania zapobiegające przestępstwom i wykroczeniom przeciwko mieniu, a także przeciwdziałające powstawaniu szkody wynikającej z tych zdarzeń oraz niedopuszczające do wstępu osób nieuprawnionych na teren chroniony;

6) pracownik ochrony – osobę posiadającą licencję pracownika ochrony fizycznej lub licencję pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony w zakresie niewymagającym licencji;
7) specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne – wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, wydane na podstawie odrębnych przepisów;
8) wewnętrzne służby ochrony – uzbrojone i umundurowane zespoły pracowników przedsiębiorców lub jednostek organizacyjnych, powołane do ich ochrony.

Art. 3.

Ochrona osób i mienia realizowana jest w formie:
1) bezpośredniej ochrony fizycznej:
   a) stałej lub doraźnej,
   b) polegającej na stałym dozorze sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych,
   c) polegającej na konwojowaniu wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych;
2) zabezpieczenia technicznego, polegającego na:
   a) montażu elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych, sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia, oraz eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach ich zainstalowania,
   b) montażu urządzeń i środków mechanicznego zabezpieczenia oraz ich eksploatacji, konserwacji, naprawach i awaryjnym otwieraniu w miejscach zainstalowania.

Art. 4.

1. Ustawa nie narusza przepisów dotyczących ochrony obszarów, obiektów i urządzeń jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez:
   1) Ministra Obrony Narodowej,
   2) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji[1)],
   3) Ministra Sprawiedliwości,
   4) Ministra Spraw Zagranicznych[2)],
   5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
   6) Szefa Agencji Wywiadu,
   7) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego

[1)] Obecnie: ministra właściwego do spraw administracji publicznej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

[2)] Obecnie: ministra właściwego do spraw zagranicznych.

a także przepisów dotyczących ochrony transportu broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego wykonywanego przez te jednostki.

2. Ustawa nie narusza przepisów dotyczących organizacji i zasad funkcjonowania innych uzbrojonych służb i formacji ochronnych, tworzonych na podstawie odrębnych ustaw.
3. Ustawy nie stosuje się do Straży Marszałkowskiej podległej Marszałkowi Sejmu.

Rozdział 2
Obszary, obiekty, urządzenia i transporty podlegające obowiązkowej ochronie

Art. 5.

1. Obszary, obiekty, urządzenia i transporty ważne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa podlegają obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne.
2. Do obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 1, należą:
   1) w zakresie obronności państwa w szczególności:
      a) zakłady produkcji specjalnej oraz zakłady, w których prowadzone są prace naukowo-badawcze lub konstruktorskie w zakresie takiej produkcji,
      b) zakłady produkujące, remontujące i magazynujące uzbrojenie, urządzenia i sprzęt wojskowy,
      [c) magazyny rezerw państwowych;]
      <c) magazyny rezerw strategicznych, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. Nr 229, poz. 1496);>

      Nowe brzmienie lit. c w ust. 2 w art. 5 wchodzi w życie z dn. 5.02.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 229, poz. 1496).
   2) w zakresie ochrony interesu gospodarczego państwa w szczególności:
      a) zakłady mające bezpośredni związek z wydobyciem surowców mineralnych o strategicznym znaczeniu dla państwa,
      b) porty morskie i lotnicze,
      c) banki i przedsiębiorstwa wytwarzające, przechowujące bądź transportujące wartości pieniężne w znacznych ilościach;
   3) w zakresie bezpieczeństwa publicznego w szczególności:
      a) zakłady, obiekty i urządzenia mające istotne znaczenie dla funkcjonowania aglomeracji miejskich, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności elektrownie i ciepłownie, ujęcia wody, wodociągi i oczyszczalnie ścieków,
      b) zakłady stosujące, produkujące lub magazynujące w znacznych ilościach materiały jądrowe, źródła i odpady promieniotwórcze, materiały toksyczne, odurzające, wybuchowe bądź chemiczne o dużej podatności pożarowej lub wybuchowej,
      c) rurociągi paliwowe, linie energetyczne i telekomunikacyjne, zapory wodne i śluzy oraz inne urządzenia znajdujące się w otwartym terenie, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia

lub zdrowia ludzi, środowiska albo spowodować poważne straty materialne;

4) w zakresie ochrony innych ważnych interesów państwa w szczególności:

a) zakłady o unikalnej produkcji gospodarczej,

b) obiekty i urządzenia telekomunikacyjne, pocztowe oraz telewizyjne i radiowe,

c) muzea i inne obiekty, w których zgromadzone są dobra kultury narodowej,

d) archiwa państwowe.

3. Szczegółowe wykazy obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 2, sporządzają: Prezes Narodowego Banku Polskiego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie w stosunku do podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych. Umieszczenie w wykazie określonego obszaru, obiektu lub urządzenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Wykazy, o których mowa w ust. 3, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie i kierownicy urzędów centralnych przesyłają do właściwych terytorialnie wojewodów oraz bieżąco aktualizują.

5. Wojewodowie prowadzą ewidencję obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, znajdujących się na terenie województwa. Ewidencja ma charakter poufny.

6. Wojewoda, w drodze decyzji administracyjnej, może umieścić w ewidencji, o której mowa w ust. 5, znajdujące się na terenie województwa obszary, obiekty i urządzenia innych podmiotów niż określone w ust. 3.

Art. 6.

1. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[3)], na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz zainteresowanych ministrów lub kierowników urzędów centralnych, może wprowadzić dla jednostek organizacyjnych podległych lub podporządkowanych wnioskującemu organowi albo przez niego nadzorowanych regulaminy ogólnych warunków i trybu wykonywania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne, uwzględniając konieczność zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa chronionych wartości pieniężnych.

Art. 7.

1. Kierownik jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5, albo upoważniona przez niego osoba jest obowiązana uzgadniać z właściwym terytorial-

[3)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

nie komendantem wojewódzkim Policji plan ochrony tych obszarów, obiektów i urządzeń.

1a. Kierownik jednostki, o którym mowa w ust. 1, w terminie najpóźniej 3 dni przed planowaną datą rozpoczęcia transportu podlegającego obowiązkowej ochronie, jest obowiązany uzgadniać z komendantem wojewódzkim Policji, właściwym terytorialnie ze względu na miejsce rozpoczęcia transportu, plan ochrony tego transportu. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Plan ochrony powinien:
   1) uwzględniać charakter produkcji lub rodzaj działalności jednostki;
   2) zawierać analizę stanu potencjalnych zagrożeń i aktualnego stanu bezpieczeństwa jednostki;
   3) podawać ocenę aktualnego stanu ochrony jednostki;
   4) zawierać dane dotyczące specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, a w tym:
      a) stan etatowy,
      b) rodzaj oraz ilość uzbrojenia i wyposażenia,
      c) sposób zabezpieczenia broni i amunicji;
   5) zawierać dane dotyczące rodzaju zabezpieczeń technicznych;
   6) zawierać zasady organizacji i wykonywania ochrony jednostki.

3. Komendant wojewódzki Policji przy uzgadnianiu planu ochrony bierze pod uwagę potencjalny stan zagrożenia jednostki oraz wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.

4. Odmowa uzgodnienia planu ochrony następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Rozdział 3
Wewnętrzne służby ochrony

Art. 8.

1. Wewnętrzne służby ochrony w szczególności:
   1) zapewniają ochronę mienia w granicach chronionych obszarów i obiektów;
   2) zapewniają ochronę ważnych urządzeń jednostki, znajdujących się poza granicami chronionych obszarów i obiektów;
   3) konwojują mienie jednostki;
   4) wykonują inne zadania wynikające z planu ochrony jednostki.

2. Wewnętrzne służby ochrony, powołane przez przedsiębiorców, mogą wykonywać usługi w zakresie ochrony osób i mienia po uzyskaniu przez nich koncesji, o której mowa w art. 15.

Art. 9.

Wewnętrzne służby ochrony podlegają kierownikowi jednostki lub osobie pisemnie przez niego upoważnionej, bezpośrednio podporządkowanej temu kierownikowi.

Art. 10.

1. Właściwy terytorialnie komendant wojewódzki Policji może, w drodze decyzji administracyjnej, wydać zezwolenie na utworzenie wewnętrznej służby ochrony w jednostce, w skład której nie wchodzą obszary, obiekty i urządzenia umieszczone w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5, na wniosek kierowników tych jednostek, uzasadniony ważnym interesem gospodarczym lub publicznym.
2. Wniosek powinien zawierać informacje, o których mowa w art. 7 ust. 2.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wewnętrznych służb ochrony, działających na terenach jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 11.

1. Zezwolenie na utworzenie wewnętrznej służby ochrony, o którym mowa w art. 10 ust. 1, nie może być wydane, jeżeli:
   1) plan ochrony nie zawiera informacji, o których mowa w art. 7 ust. 2;
   2) jednostka wnioskująca nie zapewnia spełnienia warunków wynikających z przepisów wydanych na podstawie ustawy.
2. Komendant wojewódzki Policji, w drodze decyzji administracyjnej, cofa zezwolenie na działalność wewnętrznej służby ochrony, jeżeli:
   1) kierownik jednostki złoży taki wniosek;
   2) nie utworzono wewnętrznej służby ochrony w okresie 3 miesięcy od dnia wydania zezwolenia;
   3) nie usunięto w wyznaczonym terminie stwierdzonych podczas kontroli rażących uchybień lub nieprawidłowości w organizacji wewnętrznej służby ochrony;
   4) działalność wewnętrznej służby ochrony prowadzona jest niezgodnie z planem ochrony;
   5) ustały okoliczności, dla których zezwolenie zostało wydane.
3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Komendanta Głównego Policji.

Art. 12.

Wewnętrzne służby ochrony w zakresie ochrony osób i mienia współpracują z Policją, jednostkami ochrony przeciwpożarowej, obrony cywilnej i strażami gminnymi (miejskimi).

Art. 13.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[4)] określi, w drodze rozporządzenia, dla wewnętrznych służb ochrony:

1) szczegółowe zasady oraz tryb ich tworzenia;
2) strukturę organizacyjną, zakres działania i sposób prowadzenia dokumentacji ochronnej;
3) uzbrojenie i wyposażenie;

[4)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

4) umundurowanie i odznaki służbowe oraz sposób tworzenia dla nich nazw.

Art. 14.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dla wewnętrznych służb ochrony działających na terenach podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych:

1) warunki i tryb ich tworzenia;

2) strukturę organizacyjną i zakres działania;

3) uzbrojenie i wyposażenie;

4) warunki zatrudnienia pracowników;

5) umundurowanie i odznaki służbowe.

Rozdział 4
Zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia oraz kontrola tej działalności

Art. 15.

1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia wymaga uzyskania koncesji, określającej zakres i formy prowadzenia tych usług.
2. Koncesji nie wymaga działalność gospodarcza w zakresie, o którym mowa w art. 3 pkt 2, jeżeli nie dotyczy obszarów, obiektów i urządzeń określonych w art. 5 ust. 5.

Art. 16.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[5)], po zasięgnięciu opinii właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, jest organem właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, ograniczenia zakresu działalności gospodarczej lub formy usług oraz cofania koncesji na działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia.

Art. 17.

1. Koncesję wydaje się na wniosek:
   1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli osoba ta posiada licencję drugiego stopnia, o której mowa w art. 27 ust. 1 lub art. 29 ust. 1;
   2) przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, jeżeli licencję, o której mowa w pkt 1, posiada co najmniej jedna osoba będąca wspólnikiem spółki cywilnej, jawnej lub komandytowej, członkiem zarządu, prokurentem lub pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji.

1a. Do wniosku dołącza się dokumenty w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia.

2. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[6)] określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów wymaganych przy złożeniu wniosku o udzielenie koncesji.

[5)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

[6)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 17a.

Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji lub ograniczyć jej zakres w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji albo odmówić zmiany koncesji:

1) gdy przedsiębiorca nie spełnia określonych w ustawie warunków wykonywania działalności objętej koncesją;
2) ze względu na zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli;
3) przedsiębiorcy, któremu w ciągu ostatnich trzech lat cofnięto koncesję na działalność określoną ustawą z przyczyn wymienionych w art. 22 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3, lub przedsiębiorcę reprezentuje osoba, która była osobą uprawnioną do reprezentowania innego przedsiębiorcy lub była jej pełnomocnikiem ustanowionym do kierowania działalnością określoną w koncesji, a jej działalność spowodowała wydanie decyzji cofającej koncesję temu przedsiębiorcy;
4) przedsiębiorcy, którego w ciągu ostatnich trzech lat wykreślono z rejestru działalności regulowanej z powodu złożenia oświadczenia niezgodnego ze stanem faktycznym;
5) gdy w stosunku do przedsiębiorcy otwarto likwidację albo ogłoszono upadłość.

Art. 18.

1. Koncesja zawiera:
   1) firmę przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu albo adresu zamieszkania;
   1a) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
   2) imiona i nazwiska wspólników lub członków zarządu, prokurentów oraz pełnomocników w razie ich ustanowienia, ze wskazaniem osób posiadających licencję drugiego stopnia;
   3) określenie zakresu działalności gospodarczej i formy usług;
   4) wskazanie miejsca wykonywania działalności gospodarczej;
   5) określenie czasu jej ważności;
   6) określenie obszaru wykonywania działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia oraz datę jej rozpoczęcia.
2. Koncesja może zawierać szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, określone przez organ, o którym mowa w art. 16.
3. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi koncesyjnemu zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 1a, ust. 2 i 4.

Art. 19.

1. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia obowiązany jest:
   1) powiadomić organ koncesyjny o podjęciu działalności gospodarczej;

2) prowadzić i przechowywać dokumentację dotyczącą zatrudnionych pracowników ochrony oraz zawieranych i realizowanych umów;
3) przedstawiać dokumentację, o której mowa w pkt 2, na żądanie organu upoważnionego do kontroli;
4) zachowywać formę pisemną umów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej;
5) spełniać w sposób nieprzerwany warunek, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, jeżeli koncesję uzyskał przedsiębiorca inny niż osoba fizyczna.

2. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[7)] określi, w drodze rozporządzenia, dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, i czas jej przechowywania.

Art. 20.

Przedsiębiorca obowiązany jest:
1) oznaczyć pracowników ochrony w sposób jednolity, umożliwiający ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego;
2) zapewnić noszenie ubioru przez pracowników ochrony, umożliwiającego ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego w przypadkach, o których mowa w art. 40.

Art. 21.

1. Ubiory pracowników ochrony zatrudnianych przez przedsiębiorcę powinny posiadać oznaczenia różniące je w sposób widoczny od mundurów pozostających pod szczególną ochroną lub których wzory zostały wprowadzone na podstawie odrębnych przepisów.
2. Identyfikatory i odznaki pracowników ochrony zatrudnianych przez przedsiębiorcę powinny w sposób widoczny różnić się od identyfikatorów i odznak funkcjonariuszy i pracowników służb publicznych.

Art. 22.

1. Organ koncesyjny cofa, w drodze decyzji administracyjnej, koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli:
   1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
   2) przedsiębiorca nie podjął w wyznaczonym terminie działalności objętej koncesją mimo wezwania organu koncesyjnego lub trwale zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.
2. Organ koncesyjny cofa koncesję albo zmienia jej zakres, w przypadku gdy przedsiębiorca:
   1) w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją;
   2) rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa.

[7)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

3. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres ze względu na zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli, a także w razie ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy.

Art. 23.

1. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[8)] może upoważnić Komendanta Głównego Policji do kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia wymagającej koncesji.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji może powierzać przeprowadzenie kontroli komendantom wojewódzkim Policji.

Art. 23a.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może upoważnić Komendanta Głównego Straży Granicznej do kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia dotyczących prawidłowości dokonywania kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w krajowych portach lotniczych.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej może powierzyć przeprowadzenie kontroli komendantom oddziałów Straży Granicznej.

Art. 24.

1. W sprawach udzielenia koncesji, odmowy udzielenia koncesji, zmiany koncesji, cofania koncesji, ograniczenia zakresu koncesji oraz kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, nieuregulowanych w niniejszej ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 i Nr 281, poz. 2777 oraz z 2005 r. Nr 33, poz. 289 i Nr 94, poz. 788).
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 11 ust. 3–9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Rozdział 5
Wymagania kwalifikacyjne pracowników ochrony

Art. 25.

1. Zadania ochrony osób i mienia realizowane przez wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję w zakresie usług ochrony osób i mienia, wykonują pracownicy ochrony.
2. Wykonywanie czynności określonych w art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 1, art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1 wymaga posiadania licencji:
   1) pracownika ochrony fizycznej lub
   2) pracownika zabezpieczenia technicznego.
3. Licencje, o których mowa w ust. 2, ustanawia się jako licencje pierwszego i drugiego stopnia.

[8)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 26.

1. Licencja pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia wymagana jest do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:
   1) członków specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
   2) członków zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
   3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
   4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających licencji;
   5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych w art. 36 ust. 1 pkt 4 i 5;
   6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.
2. O wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia może ubiegać się osoba, która:
   1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
   2) ukończyła 21 lat;
   3) ukończyła szkołę podstawową;
   4) ma pełną zdolność do czynności prawnych, stwierdzoną własnym oświadczeniem;
   5) nie była skazana prawomocnym orzeczeniem za przestępstwo umyślne;
   6) ma uregulowany stosunek do służby wojskowej.
3. Licencję pracownika ochrony fizycznej pierwszego stopnia wydaje się osobie, która spełnia warunki, o których mowa w ust. 2, oraz:
   1) posiada nienaganną opinię wydaną przez komendanta komisariatu Policji właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania;
   2) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniem lekarskim;
   3) legitymuje się dyplomem lub świadectwem szkoły lub innej placówki oświatowej, które potwierdzają uzyskanie specjalistycznego wykształcenia, albo pełniła nienaganną służbę w stopniu podoficera lub chorążego w Biurze Ochrony Rządu przez okres co najmniej 15 lat, albo ukończyła kurs pracowników ochrony pierwszego stopnia i zdała egzamin przed właściwą komisją.

Art. 27.

1. Licencja pracownika ochrony fizycznej drugiego stopnia upoważnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, oraz do:
   1) opracowywania planu ochrony;
   2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.
2. O wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej drugiego stopnia ubiegać się może osoba, która:
   1) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5;

2) posiada co najmniej wykształcenie średnie.

3. Licencję pracownika ochrony fizycznej drugiego stopnia wydaje się osobie, która:

1) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 2;

2) legitymuje się dyplomem lub świadectwem szkoły lub innej placówki oświatowej, które potwierdzają uzyskanie specjalistycznego wykształcenia, albo pełniła nienaganną służbę w stopniu oficera w Biurze Ochrony Rządu przez okres co najmniej 15 lat, albo ukończyła kurs pracowników ochrony drugiego stopnia i zdała egzamin przed właściwą komisją.

Art. 28.

1. Licencja pracownika zabezpieczenia technicznego pierwszego stopnia upoważnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2.

2. O wydanie licencji pracownika zabezpieczenia technicznego pierwszego stopnia może ubiegać się osoba, która:

1) ukończyła 18 lat;

2) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1, 4 i 5.

3. Licencję pracownika zabezpieczenia technicznego pierwszego stopnia wydaje się osobie, która:

1) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 2;

2) posiada wykształcenie zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej lub ukończyła kurs pracownika zabezpieczenia technicznego albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 29.

1. Licencja pracownika zabezpieczenia technicznego drugiego stopnia upoważnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2, oraz do:

1) opracowywania projektów zabezpieczenia technicznego;

2) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego.

2. O licencję pracownika zabezpieczenia technicznego drugiego stopnia może ubiegać się osoba, która spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5.

3. Licencję pracownika zabezpieczenia technicznego drugiego stopnia wydaje się osobie, która:

1) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 2;

2) posiada wykształcenie co najmniej średnie techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności lub mechanicznej albo stopień specjalizacji zawodowej przyznawany na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 30.

1. Licencje wydaje, odmawia wydania, zawiesza i cofa, w formie decyzji administracyjnej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby komendant wojewódzki Policji.

2. Licencje wydaje się na czas nieokreślony.

3. Za wydanie licencji pobiera się opłatę.
4. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[9)] w porozumieniu z Ministrem Finansów[10)] określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i tryb wnoszenia opłaty za wydanie licencji pracownika ochrony.
5. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[11)] określi, w drodze rozporządzenia:
   1) wzór i tryb wydawania licencji pracownika ochrony fizycznej i licencji pracownika zabezpieczenia technicznego;
   2) tryb i częstotliwość wydawania przez organy Policji opinii o pracownikach ochrony.

Art. 31.

1. Komendant wojewódzki Policji odmawia wydania licencji, jeżeli osoba nie spełnia warunków, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3, art. 27 ust. 2 i 3, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29 ust. 2 i 3 oraz art. 30 ust. 3.
2. Komendant wojewódzki Policji cofa licencję, jeżeli pracownik ochrony:
   1) przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 oraz ust. 3 pkt 1 i 2;
   2) zgłosił pisemnie zaprzestanie wykonywania zadań pracownika ochrony;
   3) wykonuje zadania pracownika ochrony z naruszeniem przepisów prawa stwierdzone w trybie odrębnych przepisów.

Art. 32.

1. Komendant wojewódzki Policji, w przypadku powzięcia wiadomości o wszczęciu postępowania karnego przeciwko pracownikowi ochrony o przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu, zawiesza prawa wynikające z licencji, do czasu wydania prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie.
2. Komendant wojewódzki Policji, w przypadku powzięcia wiadomości o wszczęciu postępowania karnego przeciwko pracownikowi ochrony o przestępstwo inne niż wymienione w ust. 1, może zawiesić prawa wynikające z licencji do czasu wydania prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie.
3. Komendant wojewódzki Policji, w przypadku zawieszenia praw wynikających z licencji, zatrzymuje dokument stwierdzający posiadanie licencji.
4. Pracodawca jest zobowiązany do powiadomienia właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji o każdym przypadku rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika ochrony, z przyczyn określonych w art. 52 Kodeksu pracy.

Art. 33.

1. Licencja wygasa z mocy prawa w przypadku niewykonywania przez pracownika ochrony zawodu przez okres dłuższy niż 2 lata.

[9)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

[10)] Obecnie: ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

[11)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Do okresu niewykonywania przez pracownika ochrony zawodu nie wlicza się czasu zawieszenia praw wynikających z licencji, o którym mowa w art. 32 ust. 1 i 2.

Art. 34.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej[12)] w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, zasady, zakres, tryb i częstotliwość przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, jednostki uprawnione do przeprowadzania badań oraz wzory druków stosowanych w związku z tymi badaniami, jak również wysokość i tryb wnoszenia opłat za te badania.

Art. 35.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[13)] w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej[14)] określi, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje dyplomów i świadectw wydawanych przez szkoły i inne placówki oświatowe, które potwierdzają uzyskanie specjalistycznych kwalifikacji w zakresie ochrony osób i mienia;
2) minimalny zakres programów kursów, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 3 i art. 27 ust. 3 pkt 2, oraz zakres obowiązujących tematów egzaminów i tryb ich składania;
3) skład komisji egzaminacyjnej i sposób przeprowadzania egzaminu.

Art. 35a.

Pracownik ochrony, któremu mają być powierzone na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) zadania pełnomocnika ochrony lub pracownika pionu ochrony, musi dodatkowo spełnić wymagania określone w tej ustawie.

Rozdział 6
Środki ochrony fizycznej osób i mienia

Art. 36.

1. Pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia w granicach chronionych obiektów i obszarów ma prawo do:
   1) ustalania uprawnień do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych oraz legitymowania osób, w celu ustalenia ich tożsamości;
   2) wezwania osób do opuszczenia obszaru lub obiektu w przypadku stwierdzenia braku uprawnień do przebywania na terenie chronionego obszaru lub obiektu albo stwierdzenia zakłócania porządku;

[12)] Obecnie: minister właściwy do spraw zdrowia.

[13)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

[14)] Obecnie: ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

3) ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji;

4) stosowania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 38 ust. 2, w przypadku zagrożenia dóbr powierzonych ochronie lub odparcia ataku na pracownika ochrony;

5) użycia broni palnej w następujących przypadkach:

a) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie pracownika ochrony albo innej osoby,

b) przeciwko osobie, która nie zastosowała się do wezwania natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu lub zdrowiu pracownika ochrony albo innej osoby,

c) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń palną pracownikowi ochrony,

d) w celu odparcia gwałtownego bezpośredniego i bezprawnego zamachu na ochraniane osoby, wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne.

2. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni, i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.

3. Broni palnej nie używa się w stosunku do kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, osób w podeszłym wieku oraz o widocznej niepełnosprawności.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, w stosunku do której zostały podjęte.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3.

Art. 37.

Pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia poza granicami chronionych obiektów i obszarów ma prawo do:

1) wykonywania czynności, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 3;

2) użycia podczas konwojowania wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 1–3 oraz 5 i 6, lub broni palnej, w przypadku gwałtownego, bezprawnego zamachu na konwojowane wartości lub osoby je ochraniające.

Art. 38.

1. Pracownik ochrony może stosować środki przymusu bezpośredniego w przypadkach określonych w art. 36 ust. 1 pkt 4 i art. 37 pkt 2 wyłącznie wobec osób uniemożliwiających wykonanie przez niego zadań określonych w ustawie.

2. Środkami przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1, są:

1) siła fizyczna w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony;
2) kajdanki;
3) pałki obronne wielofunkcyjne;
4) psy obronne;
5) paralizatory elektryczne;
6) broń gazowa i ręczne miotacze gazu.

3. Pracownik ochrony może stosować środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wezwaniu do określonego zachowania.
4. Środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 2 pkt 3–6, nie stosuje się wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat, osób w podeszłym wieku oraz o widocznej niepełnosprawności.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 2.
6. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[15)] określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje obiektów, w których mogą być stosowane paralizatory elektryczne.

Art. 39.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób postępowania pracowników ochrony przy użyciu broni palnej.
2. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[16)] określi, w drodze rozporządzenia, zasady uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunki przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji.

Art. 40.

1. Pracownik ochrony nosi, z zastrzeżeniem art. 41, przydzieloną broń palną tylko wtedy, gdy występuje w umundurowaniu lub ubiorze używanym przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy pracownik ochrony wykonuje zadanie ochrony osób w miejscu publicznym.

Art. 41.

Pracownik ochrony nie może nosić przy sobie broni palnej, jeżeli wykonuje bezpośrednio zadania w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas trwania masowych imprez publicznych.

Art. 42.

Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie korzysta z ochrony prawnej przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

[15)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

[16)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Rozdział 7
Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi oraz kontrola stanu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń przez nie chronionych

Art. 43.

1. Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, z zastrzeżeniem art. 44 i 44a, w zakresie:
   1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia;
   2) sposobów użycia przez pracowników tych formacji środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;
   3) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji.
2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:
   1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
   2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
   3) wstępie na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona, oraz żądaniu wyjaśnień i udostępniania bądź wglądu w dokumentację ochronną;
   4) wstępie na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
   5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.
3. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w zaleceniu, usuwa:
   1) kierownik jednostki, w skład której wchodzą obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
   2) osoba działająca w imieniu lub interesie przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadającego pozwolenie na broń na okaziciela;
   3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony.

Art. 44.

1. Minister Obrony Narodowej, w zakresie określonym w art. 43, sprawuje nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi działającymi na terenach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1.

1a. Kontrolę ochrony terenów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne może przeprowadzać Żandarmeria Wojskowa.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ochrony terenów podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych, chronionych przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne.

Art. 44a.

Komendant Główny Straży Granicznej, na zasadach określonych w art. 43, sprawuje nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa przeprowadzaną w krajowych portach lotniczych.

Art. 45.

Przepisy art. 43, 44 i 44a nie naruszają uprawnień właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych w zakresie sprawowania przez nich nadzoru nad działalnością wewnętrznych służb ochrony oraz pracowników przedsiębiorców świadczących usługi ochrony osób i mienia w podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostkach organizacyjnych.

Art. 46.

1. Funkcjonariuszowi Policji przysługuje prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 43 ust. 2, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia.
2. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[17)] określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wydawania upoważnień do kontroli oraz tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 43 ust. 2.

Art. 47.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji[18)] określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady współpracy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z Policją, jednostkami ochrony przeciwpożarowej, obrony cywilnej i strażami gminnymi (miejskimi).

Rozdział 8
Przepisy karne

Art. 48.

Kto wbrew obowiązkowi nie zapewnia fizycznej lub technicznej ochrony obszaru, obiektu, urządzeń lub transportu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 49.

Kto prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia bez wymaganej koncesji,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

[17)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

[18)] Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 50.

Pracownik ochrony, który przy wykonywaniu zadań przekroczył upoważnienia lub nie dopełnił obowiązku, naruszając w ten sposób dobro osobiste człowieka,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 50a.

Kto, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 3, nie usuwa, w terminie określonym w zaleceniu, stwierdzonych w ramach sprawowanego nadzoru Komendanta Głównego Policji naruszeń przepisów prawa lub nieprawidłowości,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Rozdział 9
Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 51–54. (pominięte)[19].

Art. 55.

1. Zgody na powołanie Straży Przemysłowych (Portowych, Bankowych) oraz Straży Pocztowych tracą moc z dniem 31 grudnia 2000 r.
2. Koncesje na działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia, po spełnieniu przez przedsiębiorcę warunków określonych w ustawie, podlegają wymianie w terminie do dnia 31 grudnia 2000 r.; w pozostałych przypadkach tracą moc.
3. Przedsiębiorcy ubiegający się o wymianę koncesji, o których mowa w ust. 2, obowiązani są złożyć organowi właściwemu do udzielenia koncesji wniosek o wymianę koncesji w terminie do dnia 30 września 2000 r.

Art. 56.

Wnioski o wydanie zgody na powołanie albo rozwiązanie Straży Przemysłowych (Portowych, Bankowych) oraz Straży Pocztowych lub o wydanie koncesji na świadczenie usług ochrony osób i mienia, złożone, lecz nierozpatrzone do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 57.

Tracą moc:

1) dekret z dnia 17 października 1946 r. o Straży Pocztowej (Dz.U. Nr 59, poz. 323);
2) ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. o Straży Przemysłowej (Dz.U. Nr 6, poz. 42 oraz z 1989 r. Nr 35, poz. 192).

---

[19] Zamieszczone w obwieszczeniu.

Art. 58.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.